

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2068, Chișinău, srt. Alecu Russo, 1

E-mail: office@competition.md; www.competition.md

Nr. DJ-06/ 445 - 1007 din 03 iulie 2024

La nr. 18-69-5735 din 27 mai 2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

email: secretariat@mdded.gov.md

Cancelaria de Stat

email: cancelaria@gov.md

Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 01 iulie 2024, a examinat, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) ale Legii concurenței nr.183/2012, proiectul hotărârii de Guvern privind atribuirea statutului de monopol fiscal Societății pe Acțiuni „Energocom” și Întreprinderii de Stat „Moldelectrica” (**număr unic 447/MDED/2024**) și, în limitele competențelor sale, comunică următoarele.

1. Conform alin. (5) al art. 10 din Legea concurenței nr. 183/2012, întreprinderea investită cu drepturi exclusive, se prezumă a fi drept întreprindere cu poziție dominantă pe piața relevantă la care se referă aceste drepturi. Respectiv, întreprinderile SA „Energocom” și ÎS „Moldelectrica” prin consolidarea poziției lor pe piață și obținerea poziției dominante și pe piața la care se referă drepturile exclusive acordate, urmează a avea o responsabilitate specială de a acționa pe piață, asigurând egalitatea de tratament și condiții egale la prestații echivalente pentru partenerii săi comerciali-întreprinderile ce activează pe piața din amonte și din aval.

2. În partea ce ține de propunerea de atribuire a statutului de monopol fiscal ÎS „Moldelectrica”, pentru achiziția serviciilor de echilibrare de la MGRES și a energiei electrice de echilibrare a sistemului electroenergetic național, conform art. 30 alin. (5) din Legea cu privire la energia electrică nr. 107/2016, ÎS „Moldelectrica” este deja întreprinderea responsabilă pentru echilibrarea sistemului electroenergetic, iar atribuirea statutului de monopol fiscal printr-un act normativ secundar nu va putea majora și nu va putea reduce din obligațiile pe care le are în calitate de operator al sistemului de transport, prevăzută deja de lege. **Astfel, Plenul Consiliului Concurenței nu susține atribuirea statutului de monopol fiscal întreprinderii ÎS „Moldelectrica” până la data de 31 decembrie 2025.**

3. Ținând cont de atribuțiile ANRE de reglementare și monitorizare a activității din sectorul electroenergetic, precum și de opinia exprimată prin scrisoarea nr. 03-03/2300 din 02.05.2024 de susținere a atribuirii statutului de monopol fiscal întreprinderii SA „Energocom”, Plenul Consiliului Concurenței susține propunerea de atribuire a statutului de monopol fiscal întreprinderii SA „Energocom” până la data de 31 decembrie 2025.

4. La pct. 1 din proiectul de hotărâre se stabilește că, statutul de monopol fiscal pentru întreprinderea SA „Energocom” și ÎS „Moldelectrica se atribuire pentru perioada de până la 31 decembrie 2025, cu posibilitatea prelungirii acestui drept pentru un nou termen. Însă, pct. 26 din Regulamentul anexă la proiect prevede că, mecanismul de monopol se aplică începând cu data intrării în vigoare a prezentului Regulament și se aplică până la data de 31 decembrie 2025, fără a se prevedea posibilitatea de prelungire acestui drept. Astfel, se constată că, normele punctelor vizate vin în contradicție.

Astfel, pct. 1 din proiectul de hotărâre va asigura atribuirea pentru o perioadă nedeterminată de timp a statutului de monopol fiscal pentru întreprinderi întrucât este stabilit necondiționat *posibilitatea prelungirii acestui drept pentru un nou termen*.

Prelungirea acestuia fără o analiză și o evaluare preliminară a organului abilitat, referitor la realizarea/nerealizarea performanțelor și obiectivelor stabilite pentru întreprinderea desemnată, precum și fără o analiză care ar justifica necesitatea menținerii monopolului fiscal pe piața dată, comportă riscuri concurențiale **și ar putea astfel avantaja neîntemeiat activitatea economică a întreprinderilor date**. Respectiv, propunem excluderea textului: „*cu posibilitatea prelungirii acestui drept pentru un nou termen*” de la pct. 1 din proiectul de hotărâre.

5. Totodată, atragem atenția asupra necesității completării pct. 9 din proiectul de regulament, în sensul ca *întreprinderea cu statut de monopol fiscal va ține evidența contabilă separată a veniturilor și cheltuielilor pentru fiecare activitate economică atribuită cu statut de monopol fiscal*. Acest fapt va asigura o previzibilitate și transparență a acestor activități atribuite cu statut de monopol fiscal, și va putea fi evitată subvenționarea încrucișată a altor activități economice desfășurate de întreprinderi pe piețele deschise concurenței.

Or, subvenționarea încrucișată poate fi exclusă prin garantarea faptului că întreprinderea nu desfășoară nici o altă activitate economică sau – în cazul în care desfășoară alte activități economice – *prin ținerea evidenței contabile separate*, alocarea costurilor și veniturilor într-un mod transparent și garantarea faptului că activitățile atribuite cu statut de monopol nu favorizează alte activități pe care le desfășoară întreprinderea pe piețele deschise concurenței.

6. Întru asigurarea controlului activităților atribuite prin statutul de monopol fiscal SA „Energocom” și ÎS „Moldelectrica” se consideră necesar de completat proiectul de hotărâre cu norme care să prevadă: indicatorii de performanță pentru întreprinderea desemnată conform domeniului de activitate propus în proiect și cuantumul/proporția concretă a veniturilor sau profitului care urmează a fi defalcat la bugetul de stat etc.

7. Suplimentar, învedereăm despre faptul că, art. 2 din Legea concurenței nr. 183/2012 nu definește noțiunea de monopol fiscal, ci sfera de aplicare a normelor Legii concurenței și exceptările care nu cad sub incidența Legii concurenței. Respectiv, menționăm despre necesitatea substituirii textului „*la art. 2 din Legea concurenței*” de la pct. 3 din proiectul de regulament, cu textul „*la art. 4 din Legea concurenței*”.

Alexei GHERȚESCU
Președinte